

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Cieszynie**

ul. Graniczna 79, 43-400 Cieszyn

tel. 33/ 4444433, 33/ 4444422

e-mail: psse.cieszyn@sanepid.gov.pl

NS-HK.9022.1.17.2025

Cieszyn, 14.03.2025 r.

Wójt Gminy Hażlach

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 416), zgodnie z § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszynie przedstawia poniżej sporządzoną dla GMINY HAŻLACH obszarową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za 2024 rok.

Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność gminy Hażlach:

Na teren gminy Hażlach, wodę przeznaczoną do spożycia produkuje i dostarcza jeden przedsiębiorca wodociągowy tj. **Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o. o. w Ustroniu, ul. Myśliwska 10, 43-450 Ustroń.**

Wielkość produkcji wody:

Gmina Hażlach zaopatrywana jest w wodę do spożycia przez **2 wodociągi publiczne**: **Rudnik** (oparty na podziemnym ujęciu wody zlokalizowanym na obszarze gminy) oraz **Rudnik/Pogórze** (dostarczający wodę w rejon miejscowości Brzezówka oraz Pogwizdów; oparty na mieszanej wodzie podziemnej pochodzącej z wodociągów Rudnik oraz Pogórze).

W 2024 r. na teren gminy Hażlach dostarczono łącznie z ww. wodociągów publicznych średnio około **1481,0 m³/d** wody, w tym:

- z wodociągu Rudnik – 1400,0 m³/d
- z wodociągu Rudnik/Pogórze – 81,0 m³/d

Liczba ludności zaopatrywanej w wodę:

W 2024 r. **8400** mieszkańców gminy korzystało z wody pochodzącej z wodociągów będących pod stałą kontrolą zarówno Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jak i przedsiębiorcy wodociągowego.

Jakość wody, sposób jej uzdatniania i dezynfekcji.

Po przeanalizowaniu wszystkich wyników badań wody przeznaczonej do spożycia, wykonanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., mając na względzie, że stwierdzone przekroczenia były krótkotrwałe, PPIS w Cieszynie **stwierdził przydatność wody** do spożycia dostarczanej przez nadzorowane wodociągi mieszkańcom gminy Hażlach.

Wodociąg	Jakość wody	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody
Rudnik	przydatna do spożycia	ujęcie podziemne, sposób uzdatniania: napowietrzanie, filtracja, odżelazianie, odmanganianie, korekta odczynu pH, dezynfekcja chemiczna
Rudnik/Pogórze	przydatna do spożycia	ujęcie mieszane podziemne, sposób uzdatniania: jak dla wodociągu Rudnik – (j.w.) oraz Pogórze – procesy uzdatniania: filtracja, dezynfekcja chemiczna, korekta odczynu pH

Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów.

Badania jakości wody prowadzone były regularnie przez cały rok w **6 punktach zgodności zlokalizowanych u odbiorców wody (5) oraz w stacji uzdatniania wody (1)**. Realizując bieżący nadzór sanitarny oraz wewnętrzną kontrolę jakości wody **pobrano łącznie 26 próbek wody**: z czego **5** w ramach kontroli urzędowej PPIS w Cieszynie oraz **21** w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorcy wodociągowego.

Nie kwestionowano żadnej próbki wody pobranej do badań mikrobiologicznych.

Pod względem fizykochemicznym kwestionowano 3 próbki:

- 1 próbkę wody pobraną w ramach nadzoru PPIS w Cieszynie – stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieprawidłowych zmian w zakresie mętności;
- 2 próbki wody pobrane w ramach kontroli wewnętrznej – stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieprawidłowych zmian w zakresie mętności (2 razy) oraz przekroczonej dopuszczalnej wartości żelaza (2 razy).

Działania prowadzone na terenie gminy w związku z wystąpieniem stanu klęski żywiołowej spowodowanej powodzią.

W związku z wystąpieniem w 2024 r. na terenie powiatu cieszyńskiego, w tym na obszarze gminy Hażlach, stanu klęski żywiołowej spowodowanej powodzią, prowadzono stosowne działania wynikające z zaistniałej sytuacji.

Do badań pobrano z urządzeń wodociągowych **13 próbek wody** w celu oceny jej jakości po wystąpieniu powodzi. Badania prowadzone były zarówno w ramach nadzoru PPIS w Cieszynie, jak również w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorcy wodociągowego.

Pod względem mikrobiologicznym kwestionowano 1 próbkę:

- W próbce wody podawanej do sieci wodociągów publicznych Rudnik oraz Rudnik/Pogórze, pobranej w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego PPIS w Cieszynie stwierdzono obecność: bakterii grupy coli w ilości 6 jednostek tworzących kolonie oraz enterokoków w ilości 3 jednostki tworzące kolonie. PPIS w Cieszynie wszczął postępowanie administracyjne. Przedsiębiorca wodociągowy przedstawił do PPIS w Cieszynie niekwestionowany wynik badania wody przeprowadzonego w tym samym punkcie zgodności w ramach kontroli wewnętrznej (pobór wody nastąpił około 3 godziny po poborze przeprowadzonym w ramach nadzoru). W ramach nadzoru PPIS w Cieszynie pobrano do badań próbki wody z przedmiotowej SUW oraz w 3 innych punktach zgodności na sieci wodociągowej (2 – na wodociągu Rudnik oraz 1 na wodociągu Rudnik/Pogórze), próbki rekontrolne zostały również pobrane przez przedsiębiorcę wodociągowego. Otrzymano niekwestionowane wyniki badań ww. próbek wody, w związku z czym postępowanie administracyjne zostało umorzone.

Pod względem fizykochemicznym kwestionowano 1 próbkę wody pobraną w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorcy, w której stwierdzono nieprawidłowe zmiany w zakresie mętności. Przedsiębiorca wodociągowy przeprowadził płukanie sieci, wyniki badań rekontrolnych potwierdziły skuteczność przeprowadzonych działań.

Do PPIS w Cieszynie nie wpłynęło żadne zgłoszenie od Wójta Gminy Hażlach dotyczące potrzeby przeprowadzenia badań wody w studniach, należących do indywidualnych właścicieli, które uległy zalaniu podczas powodzi.

PPIS w Cieszynie wydał 10 komunikatów skierowanych do mieszkańców powiatu cieszyńskiego dotyczących jakości wody w związku z otrzymanymi wynikami badań przeprowadzonymi po wystąpieniu sytuacji powodziowej. Komunikaty zostały zamieszczone

na stronie internetowej PSSE w Cieszynie, przekazane przedsiębiorcom wodociągowym oraz do urzędów miast i gmin.

Na stronie internetowej PSSE w Cieszynie zamieszczono informacje dotyczące zasad postępowania w przypadku zalania budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych ściekami bytowymi oraz informacje dla powodzian o wodzie przeznaczonej do spożycia (w tym sposobie dezynfekcji studni).

Wpływ przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody na zdrowie konsumentów - stwierdzonych w wyniku badań prowadzonych przez PPIS w Cieszynie oraz przedsiębiorcę wodociągowego (w tym również w związku z sytuacją powodziową):

Bakterie grupy coli – uznawane są za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody przeznaczonej do spożycia, ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie te nie zawsze świadczą o zanieczyszczeniu wody patogenami. Poza występowaniem w odchodach, można je również znaleźć w wodach bogatych w substancje odżywcze, w glebie, w rozkładających się resztkach roślinnych. Stwierdzenie ich obecności w wodzie do spożycia świadczy o nieodpowiednim procesie uzdatniania, nadmiernej zawartości substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie, jak również może wskazywać na wtórne zanieczyszczenie wody.

Paciorkowce kałowe (enterokoki) – występują w odchodach ludzi i zwierząt. Posiadają dużą odporność na warunki środowiskowe, dlatego też ich obecność w wodzie świadczy o długotrwałym zanieczyszczeniu kałowym. Enterokoki wywołują: zapalenie wsierdza, zakażenia w obrębie jamy brzusznej i miednicy małej, zakażenia dróg moczowych, zakażenia ran oparzeniowych i chirurgicznych, zapalenie mózgu, zapalenie kości i szpiku, zakażenia układu oddechowego, zakażenia w przebiegu cukrzycy oraz zakażenia miazgi zębowej i przyzębia.

Mętność - mętność wody jest parametrem fizycznym, stanowiącym miarę ograniczenia względnej przezroczystości wody przez utrzymujące się w niej cząstki zawiesin. Podwyższona wartość tego parametru w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla ich zdrowia, lecz w niektórych sytuacjach może wskazywać na zakłócenia w procesie uzdatniania wody. Parametr ten stanowi wskaźnik oceny jakości wody na różnych etapach jej uzdatniania i dystrybucji, przydatny zwłaszcza jako

wskaźnik skuteczności procesów oczyszczania. Wysokie lub zmienne jej wartości mogą wskazywać na pogorszenie jakości wody ujmowanej lub sygnalizować nieprawidłowości w procesie uzdatniania wody albo w stanie technicznym systemu dystrybucji. Zaleca się, aby mętność wody utrzymywana była na możliwie najniższym poziomie ze względu na jej znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym.

Żelazo - należy do najczęstszych zanieczyszczeń wody ujmowanej w celu zaopatrzenie ludności. Podwyższone stężenie żelaza występujące w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, prowadzi do niepożądanych zmian organoleptycznych wody, powoduje wzrost barwy i mętności wody, ponadto prowadzi do formowania się osadów żelazistych w sieci wodociągowej, jednak nie wiąże się z bezpośrednią szkodliwością dla zdrowia ludzi. Nie wykazano, aby spożycie żelaza zawartego w żywności i wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogło wywierać szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi, także wtedy, gdy zawartość żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi znacznie przekracza wartości optymalne, zalecane z uwagi na ich znaczenie dla barwy i mętności wody oraz wpływ na stan urządzeń wodociągowych.

W wodzie wodociągowej na terenie gminy Hażlach stwierdzane były, podobnie jak w latach ubiegłych, **niskie wartości magnezu**. W związku z powyższym w dalszym ciągu celowym jest stosowanie przez mieszkańców żywności bogatej lub wzbogaconej w przyswajalny magnez. Magnez stabilizuje funkcje układu nerwowego i usprawnia pracę szarych komórek. Biorąc udział w przemianie węglowodanów, białek oraz tłuszczów, warunkuje dostawę energii do tkanek i komórek organizmu, zwłaszcza do wrażliwych na jej niedobór komórek nerwowych mózgu. Zmniejsza też ich nadpobudliwość, działając na organizm uspokajająco. Poprawia pamięć i myślenie. Magnez jest odpowiedzialny za sprawne działanie układu naczyniowo-sercowego. Magnez nie tylko zapobiega chorobom serca, ale wspomaga ich leczenie. Jeśli w organizmie występuje niedobór magnezu, ściany naczyń krwionośnych mogą się obkurczać, a to prowadzi do wzrostu ciśnienia krwi.

Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na danym obszarze.

Do PPIS w Cieszynie w 2024 r. nie zgłoszono niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

PPIS w Cieszynie w 2024 r. prowadził 1 postępowanie administracyjne na obszarze gminy Hażlach, które dotyczyło niewłaściwej jakości wody pod względem mikrobiologicznym – postępowanie zostało umorzone po otrzymaniu niekwestionowanych wyników badań wody.

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

W związku z przypadkami stwierdzenia niewłaściwej jakości wody przedsiębiorca wodociągowy niezwłocznie podejmował działania naprawcze (w zależności od rodzaju stwierdzanych nieprawidłowości) polegające m. in. na płukaniu sieci, dokonaniu przeglądu systemów uzdatniania wody, zwiększeniu dozowania środka dezynfekcyjnego. Po przeprowadzanych działaniach naprawczych, ich skuteczność była potwierdzana niekwestionowanymi wynikami badań wody.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Cieszynie
Piotr Przewdzing

/podpisano elektronicznie/

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez Piotr Przewdzing
Data: 2025.03.14 09:38:36 CET